

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija november 2013

Povzetek dogajanj v prvem polletju 2013

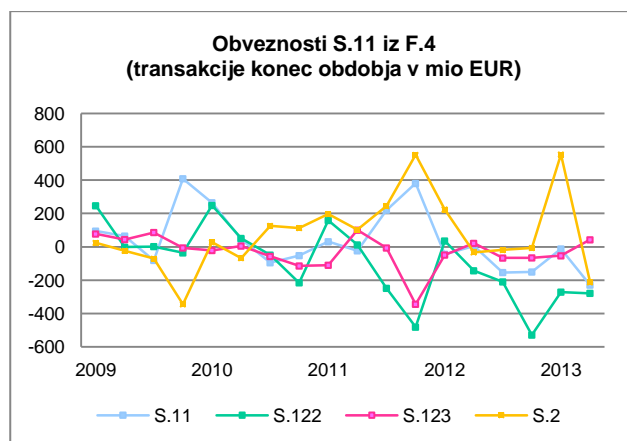
- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, povečale terjatve do tujine in bank, na drugi strani pa povečale obveznosti do države in tujine ter zmanjšale do bank.
- **Centralna banka** je zmanjšala terjatve do tujine in bank, hkrati pa so se zmanjšale njene obveznosti do Evrosistema ter povečale do bank.
- **Banke** so zmanjšale terjatve do nefinančnih družb in bank ter povečale do centralne banke in tujine. Obveznosti bank so se povečale do države in nefinančnih družb, zmanjšale pa do tujine, bank in prebivalstva.
- **Zavarovalnice in pokojninski skladi** so zmanjšali terjatve do bank in povečali do države.
- **Država** je povečala medsebojne terjatve in obveznosti, terjatve do bank, tujine in nefinančnih družb ter obveznosti do tujine. Primanjkljaj države je v prvem polletju 2013 znašal 1,2 mrd EUR oz. 6,9% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine, zmanjšala pa depozite in zadolženost pri bankah.
- **Tujina** je zmanjšala terjatve do centralne banke in bank ter povečala do države. Obveznosti tujine so se povečale do države, nefinančnih družb in bank ter zmanjšale do centralne banke.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega polletja 2013 znašala 43,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 100 mio EUR. Največ naložb so nefinančne družbe imele v **delnice in drug lastniški kapital**, in sicer 16,8 mrd EUR, od tega največ znotraj lastnega sektorja (76%). Naložbe so se zmanjšale za 341 mio EUR (predvsem zaradi negativnih vrednostnih sprememb). **Druge terjatve** so znašale 15,2 mrd EUR, večinoma iz trgovinskih kreditov in predujmov (86%), od tega 47% v okviru lastnega sektorja in 40% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se povečali do tujine (za 332 mio EUR) in zmanjšali znotraj lastnega sektorja (za 230 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 6,1 mrd EUR danih **posojil**, predvsem znotraj lastnega sektorja (63%) in do tujine (28%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 203 mio EUR, najbolj znotraj lastnega sektorja.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega polletja 2013 znašale 84,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 1,1 mrd EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** v višini 36,4 mrd EUR in so se zmanjšale za 130 mio EUR (predvsem kot posledica negativnih vrednostnih sprememb). Največji lastniki so bile nefinančne družbe (35%), država (22%), gospodinjstva (21%) in tujina (18%). Najeta **posojila** so znašala 32,3 mrd EUR, in sicer pri bankah (57%), v tujini (21%), pri nefinančnih družbah (12%) in drugih finančnih posrednikih (7%). Obveznosti iz posojil so se zmanjšale za 437 mio EUR, predvsem kot posledica zmanjšanja posojil bank (za 549 mio EUR) in nefinančnih družb (za 241 mio EUR) ter

povečanja posojil iz tujine (za 341 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 15,2 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz trgovinskih kreditov in predujmov (74%), od tega 55% do nefinančnih družb in 37% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se zmanjšali za 552 mio EUR.

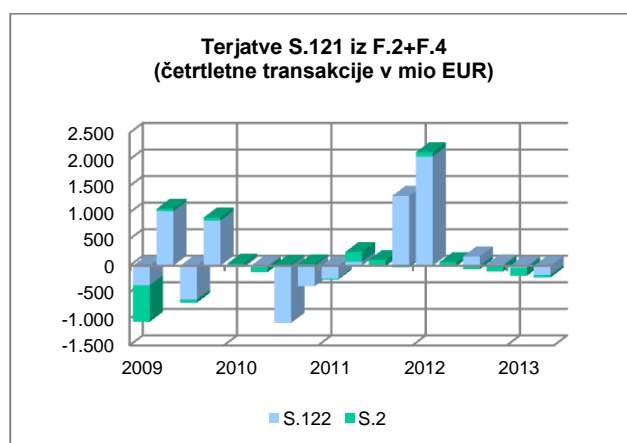

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega polletja 2013 znašal 41,6 mrd EUR in se je glede na konec leta 2012 zmanjšal za 1,2 mrd EUR (največ do bank). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 55% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega polletja 2013 znašala 11,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 625 mio EUR. Finančna sredstva so bila naložena v dolžniške vrednostne papirje (39%), posojila (32%) in vloge (26%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se zmanjšale za 160 mio EUR in so znašale 4,6 mrd EUR, pri čemer je bilo 95% naložb v tujih vrednostnih papirjih. **Posojila** bankam, ki so posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so konec prvega polletja 2013 znašala 3,7 mrd EUR. Centralna banka je imela 3 mrd EUR **vlog**, od tega 97% v tujini. Vloge so se zmanjšale pri bankah (za 204 mio EUR) in v tujini (za 202 mio EUR).

Obveznosti centralne banke so konec prvega polletja 2013 znašale 11,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 724 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 91% vseh obveznosti, od tega 36% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 32% do tujine (predvsem obveznosti do Evrosistema), 20% do bank in 11% do države. V prvem polletju 2013 so se zmanjšale do tujine (za 1,4 mrd EUR), povečale pa predvsem do bank (za 405 mio EUR).

Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2012 poslabšal do bank in izboljšal do tujine.

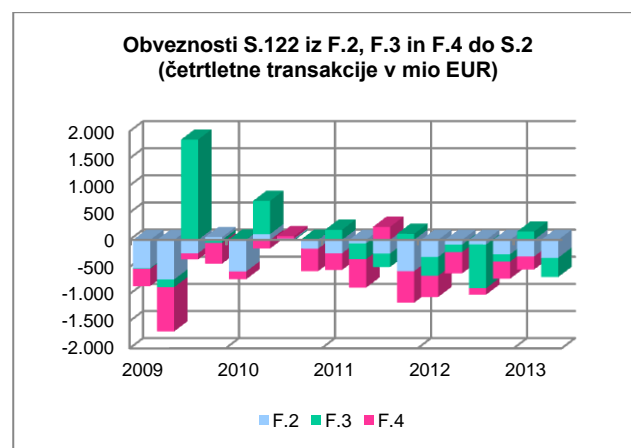
S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec prvega polletja 2013 znašala 48,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 820 mio EUR. Dana **posojila**² so predstavljala 74% naložb, največ nefinančnim družbam (51%) in gospodinjstvom (25%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 1,3 mrd EUR, od tega do nefinančnih družb za 589 mio EUR, do bank za 344 mio EUR in gospodinjstev za 161 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 6,7 mrd EUR, od tega 59% v državne, 28% v tuje in 9% v bančne vrednostne papirje. Naložbe so se zmanjšale za 275 mio EUR, predvsem v bančne in tuje vrednostne papirje. Banke so imele 4,2 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je povečalo za 885 mio EUR, od tega v tujini za 478 mio EUR in pri centralni banki za 405 mio EUR.

Obveznosti bank so konec prvega polletja 2013 znašale 44,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 1,2 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 26,3 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (55%), nefinančne družbe (16%), država (14%) in tujina (8%). Povečale so se vloge države (za 721 mio EUR) in nefinančnih družb (za 386 mio EUR), zmanjšale pa vloge tujine (za 642 mio EUR), gospodinjstev (za 274 mio EUR) in centralne banke (za 204 mio EUR). Banke so imele 12,2 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 49% do tujine), ki so se v prvem polletju 2013 zmanjšale za 927 mio EUR, predvsem do bank, države in tujine. **Kapital** bank je znašal 3,4 mrd EUR, v lastniški strukturi pa je imela največji delež država (42%), sledijo tujina (35%) in nefinančne družbe

(12%). Zaradi konverzije državnega posojila v delnice in prodaje delnic s strani tujine se je zmanjšal delež tujine in povečal delež države v kapitalu bank. Banke so imele 2,4 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** in so se zmanjšale za 415 mio EUR, predvsem do tujine in bank.

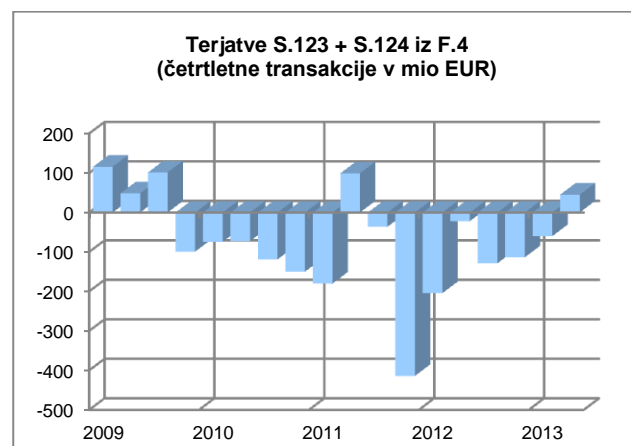
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do tujine in centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb in države.

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2013 znašala 6,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 152 mio EUR. Največji del naložb so predstavljala dana **posojila** (3,6 mrd EUR), največ nefinančnim družbam (60%) in gospodinjstvom (30%). Posojila so ostala na ravni s konca leta 2012. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,1 mrd EUR, največ v tujino (59%) in nefinančne družbe (31%). V prvem polletju 2013 so se zmanjšale za 161 mio EUR, predvsem zaradi prevrednotenja naložb. Terjatve iz **vlog** so znašale 448 mio EUR, od tega 64% v domačih bankah in 30% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2013 znašale 8,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšale za 133 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljala najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) v višini 5,3 mrd EUR, od tega 63% do tujine in 33% do bank. Posojila so se v prvem polletju 2013 zmanjšala za 48 mio EUR. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 2,4 mrd EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **delnice/enote investicijskih skladov** (73%), od tega 52% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov je ostala na ravni s konca leta 2012 (1,7 mrd EUR).

¹ V četrtneti informaciji je za sektor S.122 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

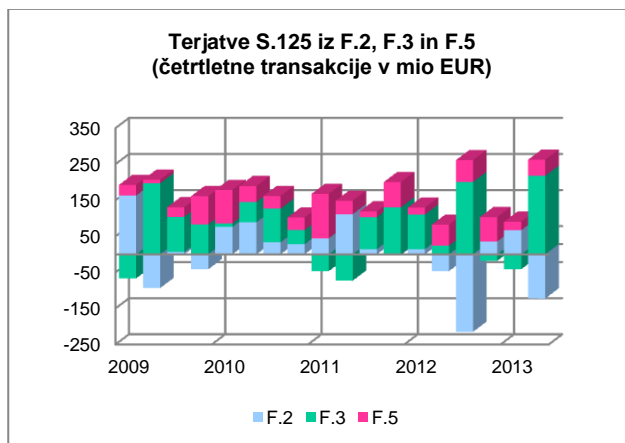
² Konec prvega polletja 2013 so oslabitve na posojilih dosegle 4,2 mrd EUR, kar je predstavljalo 11,7% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2013 znašala 8,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 222 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (4,6 mrd EUR), predvsem v tuje (53%), državne (32%) in bančne (9%). Stanje naložb se je v prvem polletju 2013 povečalo za 157 mio EUR, predvsem v državne vrednostne papirje. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,2 mrd EUR, največ v tujino (44%), druge finančne posrednike (31%) in nefinančne družbe (15%). Terjatve iz **vlog** so znašale 901 mio EUR in so se zmanjšale za 49 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2013 znašale 8,3 mrd EUR in so se povečale za 223 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljale **zavarovalno tehnične rezervacije** (5,3 mrd EUR), ki so se povečale za 106 mio EUR, pri čemer se je nadaljevalo zmanjševanje rezervacij iz pokojninskih zavarovanj, predvsem zaradi predčasnih izplačil zavarovancem. V strukturi je delež rezervacij iz življenjskih zavarovanj znašal 46%, iz pokojninskih zavarovanj 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 32%. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so konec prvega polletja 2013 znašale 2,6 mrd EUR in so ostale na ravni s

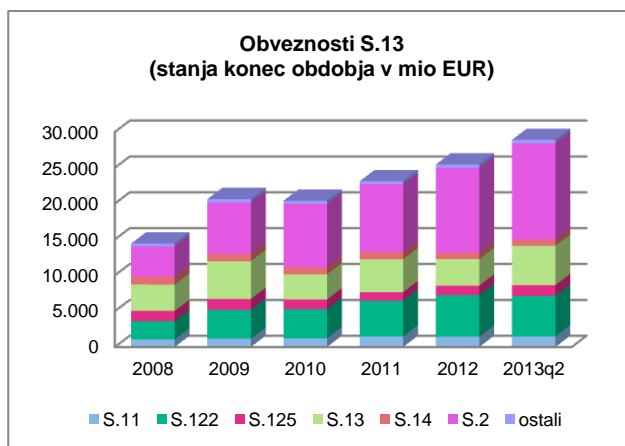
konca leta 2012. Med temi obveznostmi so 1,4 mrd EUR oz. 53% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (39%), tujina (16%), zavarovalnice in pokojninski skladi (14%) ter nefinančne družbe (13%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega polletja 2013 znašala 26 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 3,4 mrd EUR. Država je imela 12,4 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (64%) in banke (12%). Stanje naložb se je povečalo za 1 mrd EUR, od tega do bank za 476 mio EUR kot posledica spremembe državnega posojila v delnice ter umika tujih lastnikov iz kapitala bank. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 8,1 mrd EUR, od tega 46% do bank, 41% do države in 13% do centralne banke. Glede na konec leta 2012 so se terjatve povečale za 2,2 mrd EUR, od tega v okviru lastnega sektorja za 1,5 mrd EUR in do bank za 721 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 87%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (57%) in znotraj lastnega sektorja (25%). Država je imela 1,6 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 71% do tujine in 14% do nefinančnih družb. Posojila so se zmanjšala za 175 mio EUR, od tega za 333 mio EUR do bank.

Obveznosti države so konec prvega polletja 2013 znašale 28,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečale za 3,4 mrd EUR. Država je imela 18,2 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (66%), bank (22%) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (8%). Obveznosti so se povečale za 1,7 mrd EUR (za 2,3 mrd EUR neto izdaj). Obveznosti iz **posojil** so znašale 3 mrd EUR, od tega 56% do bank in 32% do tujine. Konsolidiran **dolg** države je konec prvega polletja 2013 znašal 21,1 mrd EUR oz. 60% BDP (konec leta 2012 19,3 mrd EUR oz. 55% BDP).

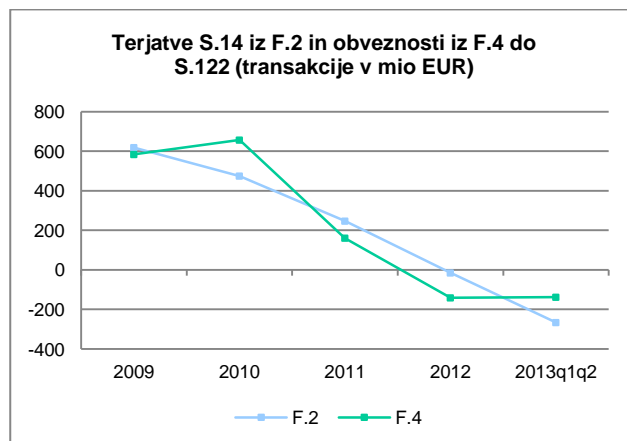

Država je imela konec prvega polletja 2013 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 2,9 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvem polletju znašal 1,2 mrd EUR oz. 6,9% BDP (v prvem polletju 2012 823 mio EUR oz. 4,7% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega polletja 2013 znašala 37,5 mrd EUR in se glede na konec leta 2012 niso spremenila. **Vloge** so znašale 15,1 mrd EUR, in sicer 96% v domačih bankah in 4% v tujini. Vloge so se zmanjšale za 316 mio EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,5 mrd EUR in so se povečale za 462 mio EUR. Gospodinjstva so imela 10,4 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (72%), vzajemne pokojninske sklade (15%) in investicijske sklade (9%). Stanje naložb se glede na konec leta 2012 ni spremenilo. Terjatve iz **zavarovalno tehničnih rezervacij** so znašale 4,4 mrd EUR. V strukturi terjatev so rezervacije iz življenjskih zavarovanj predstavljale 58%, iz pokojninskih zavarovanj 26%, druge tehnične rezervacije pa 16%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega polletja 2013 znašale 12 mrd EUR in so ostale na ravni s konca leta 2012. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR (90% iz dolgoročnih posojil), in sicer 86% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov. Zmanjšale so se za 88 mio EUR, od tega do bank za 161 mio EUR.

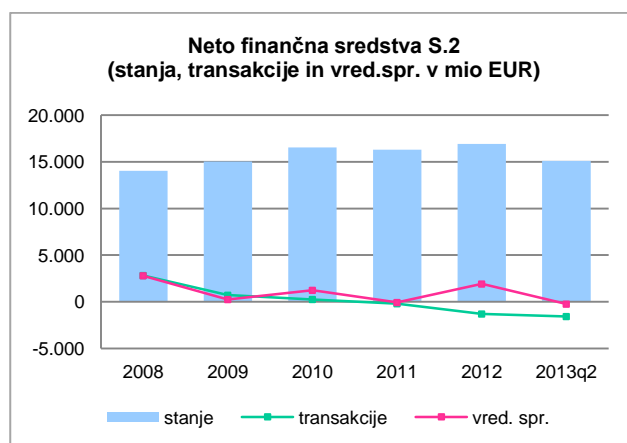

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega polletja 2013 znašal 25,5 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2013 znašala 49,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 zmanjšala za 844 mio EUR. **Posojila** so znašala 17,2 mrd EUR, od tega 40% nefinančnim družbam, 34% bankam in 20% drugim finančnim posrednikom. Terjatve iz posojil so se povečale do nefinančnih družb (za 341 mio EUR) in države (za 132 mio EUR), zmanjšale pa do bank (za 241 mio EUR). Tujina je imela 13,5 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 90% v državne ter 9% v bančne. Naložbe so se povečale v državne (za 1,6 mrd EUR) in zmanjšale v bančne vrednostne papirje (za 201 mio EUR). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 5,3 mrd EUR, od tega 62% do centralne banke in 38% do bank, ter so se zmanjšale do centralne banke (za 1,4 mrd EUR) in do bank (za 641 mio EUR).

Obveznosti tujine so konec prvega polletja 2013 znašale 34,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečale za 952 mio EUR. Tujina je imela 9,4 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 47% do centralne banke, 26% do zavarovalnic in pokojninskih skladov ter 20% do bank. Obveznosti so se zmanjšale, in sicer do centralne banke in bank. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 6,8 mrd EUR, od tega 47% do nefinančnih družb, 18% do drugih finančnih posrednikov ter 14% do zavarovalnic in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 6,5 mrd EUR, od tega obveznosti iz vlog 5,7 mrd EUR. Vloge so se povečale do bank (za 471 mio EUR) in se zmanjšale do centralne banke (za 203 mio EUR).

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2013 dosegla 15,1 mrd EUR in so se zmanjšala za 1,8 mrd EUR (pri čemer so se zmanjšala do bank in centralne banke ter se povečala do države).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU S.22 Ostale države	F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dolgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dolgoročna F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanj F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komerčni krediti in predujmi F.79 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA 95 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y))) B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y))) C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"] </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 milijon EUR; finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR; bančna statistika statistika investicijskih skladov statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); statistika vrednostnih papirjev.
--

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>